

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ

Է. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

«16» 05 2019թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 000032

Ձեռնարկողը՝

«Ձանգված» ՍՊԸ

Ք. Երևան, Գյուլիքեխյան 7/11

Գործունեությունը՝

Գորայք համայնքի միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված
տարածական պլանավորման փաստաթղթի (Սյունիք-6)
շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական
գնահատման հաշվեկրկություն

Սյունիքի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Դոնոյան

Տարածքային պլանավորման նպատակն է ստեղծել տարածքների կառուցապատման և կայուն զարգացման նախադրյալներ տարածքների զարգացման գործընթացում՝ ապահովելով հասարակական և անձնական շահերի միջև ներդաշնակություն հետևյալ դրույթների միջոցով.

- քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի, ուրբանացված և միջբնակավայրային տարածքների հավասարակշռված զարգացում և էկոլոգիական վերակառուցում, քաղաքաշինական գործունեության իրականացման համար բարենպաստ պայմանների ստեղծում՝ օրենսդրության և տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին համապատասխան,

- բնակչության բնակության մակարդակի բարձրացում, սոցիալական ենթակառուցվածքի կատարելագործում,

- էկոլոգիապես անվտանգ արդյունաբերական, տրանսպորտի և ինժեներատեխնիկական ենթակառուցվածքների ձևավորում,

- պատմամշակութային ժառանգության օբյեկտների պահպանում և վերակառուցում,

- քաղաքաշինական կանոնակարգման միասնական համակարգի ձևավորում՝ ներդրումային գրավչությունը խթանելու նպատակով,

- էներգաարդյունավետության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում, էներգիայի վերականգնվող աղբյուրների օգտագործում,

- աղետների ռիսկի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների իրականացում,

- բնակչության անվտանգության ապահովմանն ուղղված միջոցառումների կազմակերպում,

- պետական-մասնավոր գործունեության շրջանակներում զարգացման տարածքային անհամաչափությունների մեղմմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,

- բնակավայրերի համաչափ զարգացում՝ դրանցում առկա ներուժի լիարժեք օգտագործմամբ և բնակավայրերի ուժեղացմամբ՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով թույլ զարգացած տարածքներում ներդրումների համար նպաստավոր ոլորտների բացահայտմանը և համապատասխան գոտիների ընտրությանը:

Գորայք համայնքի տարածքում խոշորագույն հանքարդյունաբերական համալիրը “Լիդիան Արմենիան” (նախկին “Գեոթիմ” ՓԲԸ) ընկերության Ամուլսարի ոսկու հանքավայրն է:

Ամուլսարի ոսկեբեր քվարցիտների հանքավայրը գտնվում է Վայոց Ձորի և Սյունիքի մարզերի սահմանագլխին, Ջանգեզուրի լեռնաշղթայի հյուսիս, հյուսիս-արևմտյան ճյուղավորումների ջրբաժանային մասում, 2500-2988 մ բացարձակ բարձրությունների վրա:

Որպես տարածական զարգացման հիմնական միջոցառումներ նախատեսված են.

- հասարակական տրանսպորտի արդյունավետության բարձրացում, հարևան համայնքների, մարզկենտրոնի և մայրաքաղաքի հետ հուսալի տրանսպորտային կապի ապահովում,

- կրթական ծրագրերի արդիականացում, կրթական օջախների շինությունների վերանորոգում, կահավորում ժամանակակից տեխնիկական միջոցներով,

- բուժ-սպասարկման հաստատությունների ցանցի ընդլայնում, շենքային պայմանների բարելավում, ժամանակակից ախտորոշման և լաբորատոր միջոցներով կահավորում,

- խմելու ջրի ցանցի վերանորոգում, ջրի կորուստների կրճատում,

- համայնքների կոյուղացում,

- բնակավայրերում տեղական /լոկալ/ մաքրման համակարգերի կառուցում,

- ոռոգման ցանցերի վերանորոգում, ընդլայնում, կորուստների կրճատում, ժամանակակից խնայողական եղանակների ներդրում,

- բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցների նորմալ և անվտանգ երթևեկության ապահովում,

- աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների թվի նվազեցում 10%-ով,

- միջհամայնքային, ներհամայնքային, դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում,

- հեղեղատարների կառուցում,

- ներհամայնքային ճանապարհների լուսավորությամբ ապահովում,

- բուսաբուծության ու անասնաբուծության զարգացում,

- գյուղմթերքի գնման, վերամշակման և սպառման կառավարում,

- բրդի վերամշակման խթանում,

- գործվածքների արտադրության կազմակերպում,

- գորգագործական դազգահների և անհրաժեշտ գործիքների ձեռք բերում և գորգագործական ձեռնարկությունների կազմակերպում,

- կաթնամթերքի, մսամթերքի մթերմամբ զբաղվող ձեռնարկությունների կազմակերպում,

- բանջարեղենի, հատապտուղների և մրգի մթերում,

- համայնքի բնակավայրերի կառուցապատում, բարեկարգում և կանաչապատում,

- համայնքների աղբահանության համակարգերի բարելավում, արդիականացում,

- սանիտարական աղբավայրերի ստեղծում,

- գերեզմանատների բարեկարգում, սանիտարապաշտպանիչ գոտիների կազմակերպում,

- աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացում,

- համայնքում բնակարանային շինարարության խթանում,

- զբոսաշրջային հեռանկարներ ունեցող տարածքներում՝ զբոսաշրջության զարգացման խթանում,

- զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների ստեղծում,

- համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպում,

- արտակարգ իրավիճակների կանխարգելմանն ուղղված սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման միջոցառումների նախատեսում:

Ներկա պայմաններում կանոնավոր աղբահանություն, ինչպես նաև սանիտարական աղբավայրեր Գորայք համայնքում չկան: Այս իրավիճակը առաջացնում է շրջակա միջավայրի աղտոտման զգալի ռիսկեր:

Աղբահանության արդյունավետ կառավարման համար կազմակերպվելու է մեկ տարածաշրջանային սանիտարական աղբավայր, իսկ մնացած բնակավայրերում նախատեսվելու է փոքր ժամանակավոր կուտակման աղբավայրեր: Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Գորայք համայնքում խոշոր բնակավայրեր չկան, նպատակահարմար է տարածաշրջանային աղբավայր հիմնել Սիսիան քաղաքում, ուր կհավաքվի Սիսիան, Տաթև և Գորայք, միգուցե նաև այլ համայնքների պինդ կենցաղային աղբը:

Հանքարդյունաբերության հեռանկարային զարգացումը կախված է Ամուլսարի հանքավայրի հնարավոր շահագործման հետ:

Ծրագրով կատարված աշխատանքների արդյունքում կարելի է եզրակացնել, որ միկրոռեգիոնալ զարգացման ծրագրով նախատեսվող աշխատանքները կնպաստեն շրջանի սոցիալական և բնապահպանական իրավիճակի առողջացմանը:

Բնապահպանական իրավիճակի բարելավմանն ուղղված նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները .

- երկրորդական և միջգյուղական ճանապարհների ասֆալտապատում և խճապատում,
- բազմաբնակարան շենքերի բակային տարածքների բարեկարգում և ասֆալտապատում, խաղահրապարակների կառուցում, շահագործվող շինությունների ու կառույցների տեխնիկական վիճակի և սեյսմիկ խոցելիության գնահատում,
- շենքերի բակերի և գյուղամիջյան ճանապարհների լուսավորության անցկացում,
- ջրամատակարարման համակարգի և կոյուղու բարեկարգում,
- անձրևաջրերի հեռացման համակարգի նախատեսում,
- գետեր թափվող տնտեսա-կենցաղային և արտադրական հոսքաջրերի կենսաբանական մաքրման կայանի նախատեսում,
- վնասված հասարակական և արտադրական նշանակության շինությունների և կառույցների վերականգնում,
- ոռոգման ներքին ցանցի վերականգնում,
- համայնքներում հանգստի գոտիների ստեղծում,
- համայնքների տարածքում աղբահանման կազմակերպում,
- մսի վերամշակման արտադրամասի ստեղծում (սպանդանոցի կառուցում),
- աղբավայրերի և աղբամշակման գործարանի կառուցում,
- ճանապարհի եզրերին, հանգստի գոտիներում կանաչապատման իրականացում,
- ասֆալտապատման, ճանապարհաշինության աշխատանքների իրականացում,
- մեքենաների տեխնիկական վիճակի և որակի խիստ վերահսկողության սահմանում, ինչը կնպաստի ավտոտրանսպորտի արտանետումների կրճատմանը,
- գազով ջեռուցման իրականացում, ինչը կկրճատի մթնոլորտային արտանետումները,
- արդյունաբերական առաջատար տեխնոլոգիաների ներդնում:

Հեռանկարում բնակչության թվի ավելացման, IV-V դասի արդյունաբերական ձեռնարկությունների շահագործմամբ, անասնապահության և հողագործության զարգացման հետ զուգահեռ նկատվում է օդի, հողային և ջրային պաշարների աղտոտվածության աննշան ավելացում:

Ներկայացված հիմնադրությային փաստաթղթի ուսումնասիրության, փորձաքննական գործընթացում ստացված կարծիքների, համայնքապետարանում իրականացված հանրային քննարկումների արդյունքների հիման վրա կարելի է անել հետևյալ եզրահանգումը:

Միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի մշակման նախագծի հայեցակարգային, սոցիալ-տնտեսական հիմնավորումը նպատակաուղղված է տարածաշրջանի՝ որպես ամբողջական հատակագծային միավորի և համայնքների՝ որպես դրա մասը կազմող, փոխադարձ տարածքային, տնտեսական և ենթակառուցվածքային կապերով միասնացնելու և նախադրյալների բացահայտմանը, դրանց լիարժեք, համակողմանի և արդյունավետ օգտագործմանը: Այն ունի մեկ նպատակ՝ բնակչության և այցելուների համար ձևավորել առավել հարմարավետ,

անվտանգ, ապահով և գեղագիտական բարձր հատկանիշներով օժտված գրավիչ կենսամիջավայր:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Հիմնադրությամբ փաստաթղթի շրջանակում նախատեսվող գործունեությունների համապատասխան նախագծային փաստաթղթերը՝ մինչև իրականացումը, անհրաժեշտ է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներկայացնել բնապահպանության նախարարություն՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության:

2. Հիմնադրությամբ փաստաթղթի գործունեության ընթացքում անհրաժեշտ է իրականացնել ազդեցության մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), կազմել հետնախագծային վերլուծության ծրագիր, ինչը պետք է հասանելի լինի պետական շահագրգիռ մարմինների և հանրության համար:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Չանգված» ՍՊԸ կողմից ներկայացված Սյունիքի մարզի Գորայք համայնքի միկրոռեգիոնալ մակարդակի՝ համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթի (Սյունիք-6) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն, վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Գլխավոր մասնագետ

Ձ. Չունայան